

Fréttablaðið, 23.02.2022, síðu 38
grein stærð: 426.28 sm²
grein hæð: 16.52 sm

Áhugi eykst á vistvænum byggingum

Vistvæn hönnun húsnæðis hefur verið að aukast hér á landi með tilkomu aukins áhuga fólks á umhverfisvernd. Meðal þeirra fyrir-tækja sem hafa haft vistvænar áherslur og sjálfbærni í heiðri er Efla.

elin@frettabladid.is

Segja má að Efla hafi verið brautryðjandi í vistvænni hönnun og vottun bygginga hérlendis. Vistvæn vottun er gerð samkvæmt vistvottunarkerfum og má þar nefna BREEAM. Markmiðið er fyrst og fremst að byggingar hafi sem minnst umhverfisáhrif og séu heilsusamlegar auk þess sem viðhaldsþörfin minnkar.

Vistvottunarkerfi hafa verið þróuð til að ná fram meiri sjálfbærni í byggingariðnaði og hefur færst í vöxt að eigendur bygginga óski eftir vottun á vistvæni þeirra, að því er kom fram á fyrirlestri á morgunfundinum Grænni byggðar um vistvæna hönnun og vottun bygginga sem fram fór í síðustu viku. Það voru Helga J. Bjarnadóttir, efna- og umhverfisverkfræðingur hjá Eflu, og Anna Kristín Hjartardóttir arkitekt sem héldu fyrirlesturinn en þær eru báðar BREEAM matsmenn og ráðgjafar.

Hvað er BREEAM vottunarkerfið?

Við vistvæna hönnun og vottun bygginga samkvæmt alþjóðlega BREEAM vottunarkerfinu er lagt

mat á marga mismunandi þætti eins og:

- Umhverfisstjórnun á byggingar- og rekstrartíma
- Góða innivist sem tekur m.a. til hljóðvistar, innloftgæða og lýsingar
- Góða orkunýtni og vatnssparnað
- Val á umhverfisvænum byggingarefnum
- Úrgangsstjórnun á byggingar- og rekstrartíma
- Viðhald vistfræðilegra gæða nánasta umhverfis
- Lágmörkun ýmiss konar mengunar frá byggingu t.d. varðandi frárennsli og ljósmengun

Margþættur ávinningur

Vistvæn hönnun leiðir til minni umhverfisáhrifa af byggingunni á líftíma hennar samanborið við

hefðbundna byggingu. Einnig leiðir vistvæn hönnun af sér betri innivist, hefur jákvæð áhrif á ímynd og eykur vellíðan notenda byggingarinnar.

Þau verkefni sem EFLA hefur komið að varðandi vistvæna hönnun og vottun eru til dæmis Snæfellsstofa í Vatnajökulsþjóðgarði og skrifstofubygging að Höfðabakka 9. Þessar byggingar hafa báðar hlotið fullnaðarvottun BREEAM. Einnig sá EFLA um ráðgjöf við Sjúkrahótelid fyrir Nýja Landspítalann sem hlotið hefur hönnunarvottun skv. BREEAM vottunarkerfinu, að því er kom fram í fyrirlesturinum.

Vistvæn hönnun

Vistvæn hönnun leiðir til minni umhverfisáhrifa af byggingunni yfir vistferli hennar, allt frá vali á

EFLA sá um ráðgjöf við Sjúkrahótelid fyrir Nýja Landspítalann sem hlotið hefur hönnunarvottun.

MYND/ADSEND

- Aðgengi að þjónustu í nærumhverfinu
- Valkvæðar samgöngubætur: T.d. bæta aðstöðu hjólandi og hlaupandi
- Yfirbyggð hjólageymsla
- Sturtu- og skiptiaðstaða
- T.d. rafhleðslustæði
- T.d. samráð við sveitarfélag um bættar vistvænar samgöngur
- Samgöngustefna og aðgerðir
- Stefna skilgreind í kjölfar viðhorfskönnunar meðal starfsmanna

Markmiðið með BREEAM

- Stuðla að betri hönnun
- Tryggja notkun aðferða sem lágmarka neikvæð umhverfisáhrif
- Hvetja markaðinn til að finna nýjar og umhverfisvænni lausnir
- Byggja heilnæmar og öruggar byggingar
- Auka vitund um umhverfisvænar byggingar
- Minnka rekstrarkostnað
- Gera betur en gert er ráð fyrir í reglugerðum
- Bjóða upp á viðurkenndan umhverfisstimpil fyrir byggingar
- Auka eftirspurn eftir sjálfbærum byggingum
- Bæta ímynd eigenda byggingarinnar
- Möguleiki á grænum fjárfestingum

Þeir sem vilja kynna sér nánar fyrir hvað BREEAM stendur geta farið á vefsíðu EFLU en þar er margvíslegur fróðleikur í boði. ■

byggingarefnum, rekstri byggingarinnar til förgunar byggingarhluta eða allrar byggingarinnar.

Vistvæn hönnun leiðir af sér betri innivist og hefur jákvæð áhrif á vellíðan notenda byggingarinnar. Ímynd gagnvart notendum byggingarinnar og hagsmunaaðilum verður betri. Erlendis hefur verið sýnt fram á að virði bygginga með vistvæna hönnun eykst. Engar rannsóknir liggja þó fyrir hérlendis enn sem komið er.

Vinnulag við vistvæna hönnun kallar á samþættari hönnun sem skilar sér í enn betra mannvirki fyrir vikið. Lítið er til nokkurra þátta þegar kemur að umhverfi vistvæna bygginga. Má þar meðal annars nefna samgöngur. Hér eru nokkur dæmi:

- Aðgengi að almenningssamgöngum